

Aan de Flevolandse Advies en participatieraden Sociaal Domein

Reactie op ongevraagd advies van Adviesraad Sociaal Domein ten aanzien van Visie Zorglandschap

Geachte Adviesraden Sociaal Domein Flevoland,

Op 5 november 2019 hebben wij van u een advies ontvangen ten aanzien van het Regionaal kader Zorglandschap Wmo 2020–2026. In dit Regionaal kader staan de visie, ambities en de transformatieopgaven van de Flevolandse gemeenten voor het beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Het gaat om zorg en ondersteuning aan zeer kwetsbare inwoners met ernstige psychische problemen. Zij kampen vaak met meervoudige en weerbarstige problemen die elkaar versterken.

Wij willen alle adviesraden hartelijk bedanken voor de prettige en constructieve bijeenkomsten op 5, 26 en 31 oktober en dit mooie, gebundelde advies.

Hieronder geven wij graag een reactie op uw gezamenlijk advies en aangedragen aandachtspunten. Wij houden bij de beantwoording de volgorde van het advies aan.

Het zorgdragen voor een centraal meldpunt

In Flevoland fungeert het Regionaal Meldpunt OGGz als centraal meldpunt voor de regio. Het Regionaal Meldpunt OGGz heeft naast een adviesfunctie ook een zorgcoördinerende taak, en helpt mensen een aanvaardbare kwaliteit van leven te realiseren. Het meldpunt is open tijdens kantooruren en daarnaast zijn de crisisdiensten 24/7 bereikbaar. Voor een permanent vangnet gaan we graag verder met de adviesraden in gesprek in een vervolgbijeenkomst. Hiervoor nodigen we graag weer alle adviesraden uit in de eerste helft van 2020.

Het is belangrijk dat cliënten, maar ook naasten en burens, een professional kunnen bellen als ze zich zorgen maken, maar ook bij bijvoorbeeld overlast. Komend jaar start er in Flevoland een pilot waarbij ambulante begeleider 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar en beschikbaar zijn. In de uitvoeringsagenda komt dit onderdeel nader aan de orde.

De adviesraden zijn van mening dat de cliënt centraal moet staan en adviseren daarom om de door het rijk geadviseerde afbouw van 35% van de cliënten bij Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang los te laten.

We zijn het met de adviesraden eens dat de cliënt centraal moet staan. We nemen het percentage van de door het rijk gefinancierde afbouw niet als doel op zich. Het betreft een schatting gebaseerd op de landelijke en regionale onderzoeken. Wij maken de stap van wonen in een instelling naar zelfstandig wonen met begeleiding pas als dat kan voor de betrokkene en zijn omgeving. Maatwerk en mensgericht werken zijn hierbij essentieel.

Datum
november 2019

Uw brief van/kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Tegelijkertijd willen we vanaf 2020 al starten om zorg en begeleiding al zo veel mogelijk aan te bieden in de eigen omgeving, ter voorbereiding op de daadwerkelijke transformatie in 2022. Dit zou betekenen dat nieuwe instroom voor verblijf in 24-uursinstellingen (maatschappelijk opvang en beschermd wonen) al in 2020 mogelijk minder gaat plaatsvinden.

Ook realiseren wij ons dat er altijd een doelgroep is die niet (direct) in een eigen woning kan wonen. Wij houden daarom nog steeds voorzieningen voor deze doelgroep in stand, zijn daar als zes gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor en hebben dit ook zo beschreven in het regionaal kader.

De Adviesraden adviseren om zo snel mogelijk te starten met de uitvoeringsplannen

Het door u gelezen Regionaal Kader Zorglandschap Wmo is bij uitstek een beleidskader en gaat dus niet tot nauwelijks in op de uitvoering en de te maken afspraken. Parallel aan het proces van ontwikkelen van het regionaal kader, zijn wij bezig met de ontwikkeling van het regionale uitvoeringsprogramma. Het regionale uitvoeringsprogramma zal een antwoord geven op de 'hoe' vraag, en inzicht geven in de uitvoerbaarheid van de plannen. Ook bevat het uitvoeringsprogramma onderlinge afspraken over taakverdeling, financiën en verantwoordelijkheden .

Bij de ontwikkeling van het regionale uitvoeringsprogramma worden aanbieders, corporaties, en cliënt vertegenwoordigers betrokken. Het advies om gebruik te maken van de expertise van adviesraden nemen wij graag ter harte.

Preventie als eerste aandachtspunt

De adviesraden adviseren om een paragraaf over preventie op te nemen in het Regionaal kader Zorglandschap. Met de doordecentralisatie wordt het inzetten op herstel en preventie gestimuleerd. We zullen een paragraaf opnemen in het kader en zijn ons bewust dat preventie ook onderdeel moet zijn van de implementatieplannen in elke gemeente.

Inwoners met een WLZ-indicatie

Ook mensen met een WLZ-indicatie zijn inwoners van Flevoland. Ondanks dat de financiering anders is geregeld blijven het inwoners waarvoor gemeenten op verschillende andere gebieden ook ondersteuning voor dienen te dragen.

De wachtlijstproblematiek

Het advies om de wachtlijstproblematiek van beschermd wonen aan te pakken nemen wij mee in het uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma komt specifieke aandacht voor de processen met betrekking tot instroom maar ook de uitstroom van opvang en beschermd wonen. Het aanpakken van de wachtlijstproblematiek zal hier onderdeel van zijn.

De beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen

Wij begrijpen dit aandachtspunt. Momenteel zijn we op Regionaal niveau aangehaakt bij het landelijk traject vanuit Aedes, VNG en VWS "Weer Thuis", waarin we willen komen tot regionale bestuurlijke afspraken over woningen voor uitstroom voor de Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen in de regio. Het is tevens aan elke gemeente afzonderlijk om er voor zorg te dragen dat er (prestatie) afspraken worden gemaakt over voldoende woningen voor de uitstroom uit Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen.

Eén lijn aanhouden in de communicatie

Wij lopen dit na in het kader zorglandschap en nemen dit mee als aandachtspunt in het uitvoeringsprogramma.

Aanpak begint bij cliënt, daarna kan gekeken worden naar de wijk.

De adviesraden geven mee dat het eerste hoofddoel van het Regionaal kader 'versterking draagkracht en draagvlak wijken' is, terwijl de eerste kernwaarde is 'een mensgerichte aanpak'. In de ogen van de adviesraden is een logisch hoofddoel bij de eerste kernwaarde om eerst de ondersteuning op orde te hebben. Dat betekent dat de aanpak begint bij de cliënt, wat hij of zij nodig heeft, welke producten daarbij horen (ondersteuningsarrangement) en hoe de aanbieder de juiste zorg kan bieden. Pas als dit op orde is, kan gekeken worden naar wat de wijk nodig heeft. Daarbij gaat het niet alleen om draagkracht per wijk, maar ook om draagkracht per gemeente.

Datum
november 2019

Ons kenmerk

Pagina
3/4

Wij begrijpen dit punt en zijn van mening dat de "basis op orde" hebben een voorwaarde is bij dit doel, net als de hulpverlening en aanpak vanuit de cliënt. In het regionaal kader is dit opgenomen bij de randvoorwaarden. De draagkracht per gemeente komt terug in hoofddoel twee waar we opnemen te streven naar een meer evenwichtige spreiding van voorzieningen.

De gemeenten moeten afspraken maken over een eenduidig proces (start bij de cliënt) en dit kan vervolgens lokaal ingevuld worden.

We hebben in het Regionaal kader beschreven op welke onderdelen we willen samenwerken, en zullen dit in het uitvoeringsprogramma verder uitwerken. In het uitvoeringsprogramma wordt verder ingegaan op de mobiliteit van cliënten tussen de gemeenten, financiële afspraken, taakverdeling tussen regionaal en lokaal (bijvoorbeeld intramurale voorzieningen) en eindverantwoordelijkheid met betrekking tot cliënten.

De adviesraden maken zich zorgen om het benodigde personeel en dan met name het vereiste/benodigde specialisme.

We zijn ons bewust van personeelstekorten en hoe moeilijk het is om personeel te vinden met de vereiste kunde. Daarom gaan we in het uitvoeringsprogramma samen met de aanbieders een keuze maken welke intramurale beschermde woonvoorzieningen afgebouwd of omgebouwd moeten worden. Aanbieders hebben daarmee voldoende tijd om personeel voor te bereiden op de ambulantiseringsopgave.

Ook gaan we vanaf 2020 al starten met het aanbieden van zorg dichtbij de cliënt, zodat we kunnen leren van deze eerste proeftuinen.

Ervaringsdeskundigen, vrijwilligers en/of maatjes zijn belangrijke personen in het leven van psychisch kwetsbare mensen, en worden niet ingezet als vervanging van professionals, maar naast professionals.

Het stimuleren van de medezeggenschap bij zorgaanbieders

Wij zijn het eens dat gemeenten een rol hebben in het stimuleren van de medezeggenschap bij zorgaanbieders. Binnen de kwaliteitskaders is medezeggenschap een belangrijk thema, die binnen het toezicht op de kwaliteit van de Wmo regelmatig bij aanbieders wordt getoetst. Ook het contractmanagement zal actief de zorgaanbieders hierop bevragen.

De adviesraden vinden het wenselijk om de budgetten te oormerken om daarmee te borgen dat gelden ook daadwerkelijk daar ingezet worden waar ze voor bedoeld zijn.

Tot 2022 zal de verantwoordelijkheid van de financiën nog liggen bij de centrumgemeenten en zal daarna worden door gedecentraliseerd naar elke afzonderlijke gemeenten. Hoe we dat gaan doen komt terug in het uitvoeringsplan. Voor de huidige uitgaven verantwoorden we dit in de gemeentelijke begroting en de regionale begroting WMO. We stellen eisen aan de subsidies die we uitgeven en werken met lokaal en regionaal toezicht op voorzieningen. Uiteraard willen we borgen dat de budgetten worden ingezet daar waar dat voor bedoeld is.

U heeft op een rij gezet wat de adviesraden de gemeenten mee willen geven. De uitgebreide beantwoording heeft hierboven plaatsgevonden, we zullen hieronder puntsgewijs en beknopt antwoorden.

Datum
november 2019

Ons kenmerk

- Maak onderlinge afspraken over taakverdeling, financiën en verantwoordelijkheid en leg deze goed vast
- Dit nemen we mee en een voorzet voor de regionale samenwerking is opgenomen in het kader.
- Zorg dat het proces bij alle gemeenten duidelijk en eenduidig is
- We beogen dat het proces voor elke gemeente duidelijk en eenduidig is
- Zorg dat in dit proces maatwerk centraal staat – de cliënt voorop
- Wij zijn ons hiervan bewust en betrekken de cliëntvertegenwoordiging bij het proces.
- Zorg dat de wijkteams ingesteld zijn op de komende veranderingen
- We vinden het van belang onze wijkteams goed te informeren en zullen ze betrekken bij het uitvoeringsprogramma. Ook zal er scholing beschikbaar zijn voor de wijkteams.
- Neem een paragraaf over preventie op
- Dit is extra opgenomen in het regionaal kader
- Zorg voor een centraal aanspreekpunt tijdens crises
- Dit punt is hierboven beantwoord.

Pagina
4/4

Wij hopen hiermee op een groot deel van uw adviezen en aandachtspunten antwoord te hebben gegeven. Mochten er onderdelen naar uw zin onbeantwoord zijn gebleven, of wilt u een verdere verduidelijking, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen. Veel van de door u aangegeven opmerkingen zijn deel van een voortdurend proces, waarbij we al voortgaand leren en aanpassen.

De bijlage van aandachtspunten voor het uitvoeringsprogramma zullen wij meenemen in het uitvoeringsprogramma. Wij nemen u zo veel mogelijk mee tijdens dit proces.

Wij willen u hartelijk danken voor het advies en waarderen uw inbreng heel erg. Deze manier van samenwerken is wat ons betreft zeker voor herhaling vatbaar.

Met hartelijke groet,

Namens de gemeenten van Flevoland